

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПРИВАТНА УСТАНОВА

«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД

«МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНО-

ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

«БЕЙТ-ХАНА»

Кафедра педагогіки та психології

ПЕДАГОГІЧНА (АСИСТЕНТСЬКА) ПРАКТИКА

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

підготовки

магістрів

(назва рівня вищої освіти)

галузі знань

05 Соціальні та поведінкові науки

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальності

053 Психологія

(код і найменування спеціальності)

2020 рік

Робоча програма «Педагогічної (асистентської) практики» спеціальності 053 Психологія освітньо-професійної програми магістрів для здобувачів вищої освіти V курсу.

Розробник: Колінець Г. Г., кандидат психологічних наук, доцент.

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри педагогіки та психології

Протокол від «28» серпня 2020 року № 01

Зав. кафедри

(підпис)

О. С. Самойлов
(прізвище та ініціали)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми «28» серпня 2020 року

Гарант освітньої програми

(підпис)

О. С. Самойлов
(прізвище та ініціали)

Робоча програма перевірена навчально-методичним відділом «31» серпня 2020 року

Завідувач навчально-методичного відділу

(підпис)

І. В. Зеркаль
(прізвище та ініціали)

1. Опис практики

1	Освітня програма	Підготовки магістрів
2	Спеціальність	053 Психологія
3	Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
4	Ступінь вищої освіти	Другий (освітньо-науковий)
5	Статус практики	Обов'язкова
6	Мова навчання	українська
7	Курс	V
8	Семестр	2
9	Кількість змістових модулів	4
10	Форма підсумкового контролю	залік
11	ІНДЗ	Дослідницькі психолого-педагогічні завдання
11	Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	9 кредитів
12	Загальна кількість годин	270

2. Мета та завдання практики

Педагогічна (асистентська) практика є формою практичної підготовки майбутніх викладачів. В умовах реального педагогічного процесу здобувачі наукового ступеня магістра розумітимуть, як на основі фактичних знань з певного предмета, базових психолого-педагогічних дисциплін за допомогою сучасних технологій, методів, форм та засобів навчання формуються професійні навички та вміння для вирішення конкретних навчально-виховних задач. У результаті магістри сформуєть потребу систематично оновлювати свої знання та творчо застосовувати. Крім того, під час науково-педагогічної практики у здобувачів вищої освіти продовжує складатися власний творчий стиль педагогічної діяльності.

Педагогічна (асистентська) практика сприяє розвитку професійної самосвідомості, культури спілкування, формуванню теоретичного, практичного та особистісно-мотиваційного компонентів професійної компетентності практикантів. Формування практичних умінь і навичок слухачів магістратури здійснюється під час проведення лекційних, семінарських (практичних) занять, організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти, виховній роботі факультету. Під час такої практики виникає можливість апробувати результати досліджень, що проводяться магістрантом під час написання магістерської роботи.

Зміст педагогічної (асистентської) практики розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців у сфері освіти, норм та традицій вищої освіти (Положення про практичну підготовку студентів у

Міжнародному гуманітарно-педагогічному інституті "Бейт-Хана"), а також профілю освітньо-наукової програми.

Мета педагогічної (асистентської) практики – удосконалити педагогічну компетентність здобувача вищої освіти на основі теоретичних знань, організувати викладання дисциплін відповідно до завдань та принципів сучасної вищої освіти, вимог до його нормативного, наукового та навчально-методичного забезпечення, використовувати різноманітні форми організації навчальної діяльності студентів, діагностики, контролю та оцінки ефективності навчальної діяльності.

Педагогічна (асистентська) практика передбачає виконання магістрантом таких видів робіт:

- підготовку та проведення лекційних, семінарських (практичних) занять;
- підготовку навчально-методичного забезпечення для проведення лекційних, семінарських (практичних) занять;
- розробку завдань та організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти з дисциплін, що викладаються;
- підготовку навчально-методичного забезпечення для проведення модульних контрольних робіт з дисциплін, що викладаються;
- підготовку навчально-методичного забезпечення для проведення залікових робіт та іспитів з дисциплін, що викладаються;
- участь (разом з лектором) у проведенні заліків та іспитів для студентів відповідної спеціальності;
- участь у науково-методичних семінарах, науково-практичних конференціях факультету (кафедри) з презентацією результатів наукових пошуків;
- організацію й участь у проведенні виховних заходів кафедри (тренінгів, квестів тощо) з реалізацією методів педагогічної та психологічної діагностики сформованості соціальних та громадянських компетентностей студентів.

У результаті проходження педагогічної (асистентської) практики у магістрів повинні бути сформовані конструктивні, організаторські, комунікативні й дослідницькі вміння викладача закладу вищої освіти, необхідні для забезпечення провідних аспектів науково-педагогічної діяльності: навчальної, методичної, виховної та дослідницької складників.

1. Результати навчання

Компетентності, що формуються:

- ЗК 1.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 2.** Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК 3.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 5.** Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- ЗК 6.** Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК 7.** Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК 9.** Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

СК 2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та/або практичної значущості.

СК 3. Здатність обирати і застосовувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.

СК 4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгові, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.

СК 5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

СК 7. Здатність ухвалювати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК 8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК 9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

У результаті проходження педагогічної (асистентської) практики магістр має:

знати та розуміти:

- сутність, умови планування й організації освітнього процесу у ЗВО;
- вимоги до навчально-методичного забезпечення освітнього процесу;
- основні цілі модернізації вищої освіти України та сутність інноваційних технологій навчання у вищій освіті;
- сучасні підходи до проектування, моделювання і конструювання педагогічної діяльності;
- закономірності, принципи, систему та нормативно-правову базу організації освітнього процесу у ЗВО;
- методики прийняття рішень та критерії оцінки якості забезпечення освітнього процесу з дисципліни;
- ефективні процедури оцінювання та способи обліку успішності навчання студентів;
- етичні норми професійної викладацької діяльності та прийоми професійної викладацької риторики;
- правила внутрішнього розпорядку інституту;
- кодекс та принципи дотримання академічної доброчесності здобувачами та науково-педагогічними працівниками інституту;

уміти:

- застосовувати сучасні ефективні методи, засоби і технології навчання і викладання у педагогічній діяльності;
- впроваджувати наукові досягнення професійної (психологічної) галузі в освітній процес, структурувати результати сучасних наукових досліджень та інтегрувати їх до навчального контенту за дисципліною;

- застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології для планування, організації та реалізації освітнього процесу у ЗВО;
- виявляти міждисциплінарні зв'язки у визначеній проблемі та використовувати відповідні знання, методи і технології для їх розв'язання на засадах міждисциплінарного підходу;
- застосовувати інструменти забезпечення якості вищої освіти у освітньому процесі;
- розробляти та запроваджувати програму навчальної дисципліни з використанням інструментів Європейського простору вищої освіти;
- розробляти та використовувати засоби психологічної діагностики результатів навчання;
- демонструвати методики професійного самовдосконалення науково-педагогічних працівників ЗВО;
- демонструвати культуру академічної доброчесності.

4. Програма практики

4.1.Зміст практики

Зміст педагогічної (асистентської) практики передбачає:

- ознайомлення з організацією і плануванням навчальної діяльності на кафедрі та в інституті загалом;
- вивчення науково-методичного досвіду викладання дисциплін на кафедрі, зокрема, базових навчальних дисциплін, в руслі яких виконується магістерське дослідження;
- проведення семінарських і практичних занять, лекцій;
- ознайомлення з організацією науково-дослідної роботи кафедри, проблемними групами тощо;
- участь у підготовці і проведенні конференцій, семінарів, круглих столів молодих учених, студентів та аспірантів;
- участь в організації роботи студентських наукових товариств, гуртків і проблемних груп.

Модуль 1. Викладацька діяльність магістранта-практиканта

Вивчення нормативної бази освітнього процесу. Планування викладацької діяльності, підготовка до занять. Проведення навчальних занять за розкладом у закріпленій академічній групі. Психолого-педагогічний аналіз відвіданих занять; виготовлення дидактичного матеріалу. Перевірка письмових робіт студентів. Проведення консультацій для студентів. Підготовка і проведення одного позааудиторного заходу з навчальної дисципліни.

Модуль 2.

Методична діяльність магістранта-практиканта

Ознайомлення з методичною базою, навчальним планом, розкладом занять тощо. Ознайомлення з кредитно-рейтинговою організацією навчальної дисципліни, яку доручено викладати. Ознайомлення зі змістом освіти з обраного фаху (навчальні програми з дисциплін та робочі програми з навчальних дисциплін, підручники, посібники, методичні рекомендації). Участь у засіданнях кафедр, методичних секцій, у роботі семінарів викладачів тощо. Ознайомлення з робочою навчальною програмою дисципліни, яку доручено викладати (тематичного плану і планів окремих занять, завдань для самостійної роботи, завдань для поточного, модульного і підсумкового видів контролю тощо). Відвідування та аналіз занять викладачів кафедри та магістрів-практикантів.

Модуль 3.

Виховна діяльність магістранта-практиканта

Ознайомлення з організацією виховної роботи у ЗВО. Ознайомлення з комплексним планом організаційно-виховної роботи ЗВО, планом виховної роботи на факультеті, в академічній групі; виконання обов'язків помічника куратора академічної групи. Планування виховної роботи в академічній групі. Відвідання та аналіз виховних заходів, що проводяться на факультеті (кафедрі) іншими магістрантами-практикантами. Підготовка і проведення одного виховного заходу. Психолого-педагогічна діагностика сформованості соціальних та громадянських компетентностей студентів. Психолого-педагогічне вивчення як особистості окремих студентів, так і колективу групи загалом. Складання психолого-педагогічної характеристики академічної групи.

Модуль 4.

Науково-дослідна діяльність магістранта-практиканта

Виконання індивідуальних дослідницьких психолого-педагогічних завдань протягом педпрактики та складання відповідного звіту. Участь у роботі науково-методичних семінарів, науково-практичних конференцій факультету (кафедри).

4.2. Організація науково-педагогічної практики

Педагогічна (асистентська) практика магістрів включає активну та пасивну практики. Пасивна практика передбачає відвідування семінарських, практичних занять і лекцій з урахуванням спеціалізації кафедри та напряду наукового дослідження аспіранта, їх обговорення. Активна практика передбачає самостійне проведення магістрами семінарських і практичних занять, читання лекцій (або фрагментів лекцій) у контексті наукового дослідження та наукових інтересів магістра.

Конкретний зміст асистентської педагогічної практики визначається кафедрою з урахуванням стажу й здобутого магістрантом досвіду роботи у

зкладах вищої освіти, науковим напрямом дослідження та безпосередніми завданнями кафедри. Відповідальність за організацію практики магістранта несе його науковий керівник у межах годин, передбачених за наукове керівництво. Академічне навантаження, яке виконує магістрант під час активної (виробничої) педагогічної практики, зараховується викладачу, що викладає певний курс і контролює якість його викладання. Терміни проходження практики та її програма визначаються в індивідуальному плані магістранта, затверджуються науковим керівником, завідувачем кафедри, до якої прикріплений магістрант.

4.3. Орієнтовна тематика індивідуальних дослідницьких психолого-педагогічних завдань з урахуванням тематики дослідження

1. Підготуйте анкету і проведіть опитування серед студентів за темою вашого наукового дослідження, здійсніть статистичний аналіз отриманих результатів
2. Підготуйте анкету і проведіть опитування серед викладачів за темою вашого наукового дослідження, здійсніть статистичний аналіз отриманих результатів
3. Розробіть та апробуйте навчальні матеріали за темою вашого наукового дослідження.
4. Розробіть зразки завдань для передекспериментального та післяекспериментального зрізів і проведіть апробацію зразків завдань на заняттях.
5. Підготуйте тези доповіді на науково-практичній конференції за темою вашого наукового дослідження.

5. Форми і методи контролю за проведенням педагогічної (асистентської) практики

Безпосередній контроль за педагогічною (асистентською) практикою магістранта здійснює його науковий керівник. За підсумками проходження науково-педагогічної практики магістр представляє звіт про проходження практики (Додаток Б), а також відгук наукового керівника з аналізом її результатів. Оцінка за науково-педагогічну практику виставляється науковим керівником, затверджується на засіданні кафедри та проставляється у заліково-екзаменаційну відомість.

Магістранти, які проводять заняття за трудовою угодою в межах Міжнародного гуманітарно-гуманітарного інституту "Бейт-Хана", звільняються від педагогічної (асистентської) практики та атестуються кафедрою на основі наданої звітної документації. Звітна документація повинна бути підписаною науковим керівником, який виставляє оцінку, та завідувачем кафедри, на якій виконується навантаження .

Магістранти очної форми навчання, як правило, проходять практику при кафедрі, за якою він закріплений. Магістр має право також проходити науково-педагогічну практику в інших ЗВО України III-IV рівнів акредитації, з

наступним поданням звіту та розгорнутої характеристики від відповідального куратора з місця проходження практики. Магістранти заочної форми навчання можуть проходити педагогічну (асистентську) практику в інших ЗВО України III-IV рівнів акредитації, додатково до звіту представивши розгорнуту характеристику з місця її проходження за підписом завідувача кафедри.

Магістранти, які з поважних причин не змогли пройти педагогічну (асистентську) практику у запланований термін, повинні пройти її в інший час, визначений кафедрою.

6. Оцінювання результатів педагогічної (асистентської) практики

Результати педагогічної (асистентської) практики магістранта оцінюються комплексно, з урахуванням всієї сукупності показників, що відображають його готовність та здатність до самостійного здійснення освітнього процесу, навчання, розвитку і професійної підготовки студентів до певного виду професійно-орієнтованої діяльності. Результати педагогічної (асистентської) практики магістранта оцінюються за 100-бальною та національною шкалами за підсумками захисту звіту про проходження педагогічної (асистентської) практики на засіданні кафедри. Мінімальна сума балів, що дозволяє зарахувати результати проходження педагогічної (асистентської) практики магістра – 60 балів (за національною шкалою «задовільно»).

Для отримання позитивної оцінки магістр повинен повністю виконати затверджений кафедрою індивідуальний план педагогічної (асистентської) практики (Додаток А), своєчасно оформити поточну і підсумкову документацію, подати її керівнику практики на рецензування, захистити звіт про проходження педагогічної практики на засіданні кафедри.

У кінцевому підсумку в результаті проходження педагогічної (асистентської) практики магістрант повинен набути навичок самостійного виконання педагогічної діяльності за обраним ним напрямом підготовки. Оцінювання результатів педагогічної практики магістранта здійснюється за рівнем набуття ним визначених вище знань та вмінь.

За підсумками обговорення результатів педагогічної (асистентської) практики магістранта на засіданні кафедри ухвалюється рішення щодо їх оцінювання та затвердження (або повторного проходження) - для кожного окремо. Відомості про виконану магістрантом (затверджену кафедрою) педагогічну (асистентську) практику з оцінкою заносяться до протоколу кафедри.

Оцінка за проходження педагогічної (асистентської) практики враховується під час наступної атестації магістранта (звітування про виконання індивідуального плану роботи за семестр) на кафедрі.

Розподіл балів, які отримують магістранти

Поточне оцінювання (кількість балів)				Сума
Змістовий модуль №1	Змістовий модуль №2	Змістовий модуль №3	Змістовий модуль №4	
30	20	20	20	100

Захист педпрактики – 10 балів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90-100	A	зараховано
85-89	B	
75-84	C	
65-74	D	
60-64	E	
35-59	Fx	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним курсом

8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає практика

1. Аудиторії інституту з обладнанням для проведення занять, індивідуальної роботи зі студентами, позааудиторних заходів.
2. Аудиторія для проведення консультацій керівника практики і аспіранта.

9. Рекомендована література

1. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної л-ри, 2003. 320 с.
2. Вітвицька С. С. Практикум з педагогіки вищої школи: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної л-ри, 2005. 398 с.
3. Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація: навчальний посібник. Київ: ВЦ «Академія», 2006. 256 с.
4. Двіжона О.В., Руснак І.С. Методика викладання психології: Навчальний посібник. Чернівці: Рута, 2006. 231 с.
5. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник / О. В. Малихін, І. Г. Павленко, О.О. Лаврентьева, Г. І. Матукова. Київ: КНТ, 2014. 262 с.
6. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Київ: ЧП, 2007. 211 с.

7. Подоляк Л. Г., Юрченко В. І. Психологія вищої школи: навчальний посібник для магістрів і аспірантів. Київ : ТОВ "Філ-студія", 2006. 320 с.
8. Психологічна енциклопедія /Автор-упорядник О. М. Степанов. К. : Академвидав, 2006. 424 с.
9. Савчин М. В. Педагогічна психологія. Навчальний посібник. К.: Академвидав, 2007. 424 с.
10. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. Київ: «Академвидав», 2014. 456 с.

Міністерство освіти і науки України
 Приватна установа Міжнародний гуманітарно-педагогічний інститут
 "Бейт -Хана "
**ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН ПЕДАГОГІЧНОЇ (АСИСТЕНТСЬКОЇ)
 ПРАКТИКИ**

магістранта

_____

(П.І.Б. магістранта)

кафедри _____

(повна назва кафедри)

за спеціальністю _____

(код та назва спеціальності аспіранта)

у _____ семестрі 20__ – 20__ навчального року

Керівник практики: _____

(посада, вчене звання, науковий ступінь та П.І.Б. керівника практики)

Мета практики: _____

_____

_____

№ п\п	Завдання (види робіт)	Термін виконання	Відмітка про виконання
1	2	3	4
1			
2			

Магістр: _____

Дата

(підпис)

(П.І.Б.)

Керівник практики: _____

Дата

(підпис)

(П.І.Б.)

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки та психології

Протокол № ____ від « » _____ 20__ року.

Завідувач кафедри: _____

(підпис)

(П.І.Б.)

Міністерство освіти і науки України
 Приватна установа «Вищий навчальний заклад «Міжнародний гуманітарно-педагогічний інститут "Бейт -Хана "»
ЗВІТ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ (АСИСТЕНТСЬКОЇ) ПРАКТИКИ

магістранта

_____ (П.І.Б. магістранта)

кафедри _____

(повна назва кафедри)

за спеціальністю _____

(код та назва спеціальності аспіранта)

у _____ семестрі 20_ – 20_ навчального року

Керівник практики: _____

(посада, вчене звання, науковий ступінь та П.І.Б. керівника практики)

Тема практики: _____

Мета практики: _____

№ п\п	Завдання (види робіт)	Термін виконання	Результат виконання	Оцінка, зауваження і пропозиції щодо виконання завдання (роботи) (заповнюється керівником)
1	2	3	4	5
1				
2				
3				
4				
5				
...				

Основні підсумки практики:

Загальний відгук керівника практики (з рекомендованою оцінкою за 100-бальною шкалою):

Магістрант: _____

_____ (П.І.Б.)
_____ (підпис) _____ (П.І.Б.)
_____ Дата

Керівник педагогічної (асистентської)

практики: _____
_____ (П.І.Б.)
_____ (підпис) _____ (П.І.Б.)
_____ Дата

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки і психології

Протокол № ___ від « » _____ 20__ року.

Завідувач кафедри: _____
_____ (П.І.Б.)
_____ (підпис)

**Вимоги до оформлення звіту про проходження
педагогічної (асистентської) практики**

Звіт про проходження педагогічної (асистентської) практики оформляється на аркушах паперу формату А4. Зміст викладається грамотно, чітко, логічно послідовно. Робота друкується з дотриманням полів: ліве – 25 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм. Гарнітура шрифту – Times New Roman, кегль – 14, міжрядковий інтервал – 1,3. Усі сторінки нумеруються, починаючи з титульного аркуша (номер сторінки на ньому не проставляється), арабськими цифрами знизу по центру.

Цифровий матеріал можна оформляти у вигляді таблиці. Кожна таблиця повинна мати свій порядковий номер і назву. Назва таблиці розташовується по центру. У тексті обов'язково має бути зроблено посилання на неї, яке може бути оформлено таким чином: «... результати цього дослідження наведені в табл. 2» або «... результати цього опитування (табл. 2) показали, що ...». Поряд із матеріалом, оформленим у вигляді таблиць, для більшої наочності можна подавати дані у вигляді рисунків. Нумерація рисунків (також як і таблиць) допускається як наскрізна упродовж усього звіту. Назву рисунка, на відміну від заголовка таблиці, розташовують під рисунком по центру.

Посилання на літературу (якщо є) слід оформляти в квадратних дужках, із зазначенням номера джерела в списку використаних джерел та сторінки, наприклад: [3, с. 68].